

De PEG-sonde

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	1
2	Wat is een PEG-sonde	1
3	Waarvoor dient de PEG-sonde	1
4	Hoe wordt de PEG-sonde geplaatst	1
5	Vorbereiding.....	2
6	Wat gebeurt er op de dag van de PEG plaatsing	3
7	Verzorging.....	4
8	Veel gestelde vragen	5
9	Tot slot	7
10	Ruimte voor vragen.....	8

1 Inleiding

In deze folder kunt u lezen wat een PEG-sonde is en wanneer een PEG-sonde geplaatst kan worden. Als u na het lezen van deze folder nog vragen heeft kunt u deze stellen aan uw arts.

2 Wat is een PEG-sonde

Een PEG-sonde is een voedingslang die door de buikwand heen in de maag ligt. PEG is een afkorting van Percutane (door de huid) Endoscopische (met behulp van een kijkslang) Gastrostomie (opening in de maag).

3 Waarvoor dient de PEG-sonde

Als sondevoeding langer dan 4 tot 6 weken nodig is, kan een PEG-sonde een goede oplossing zijn.

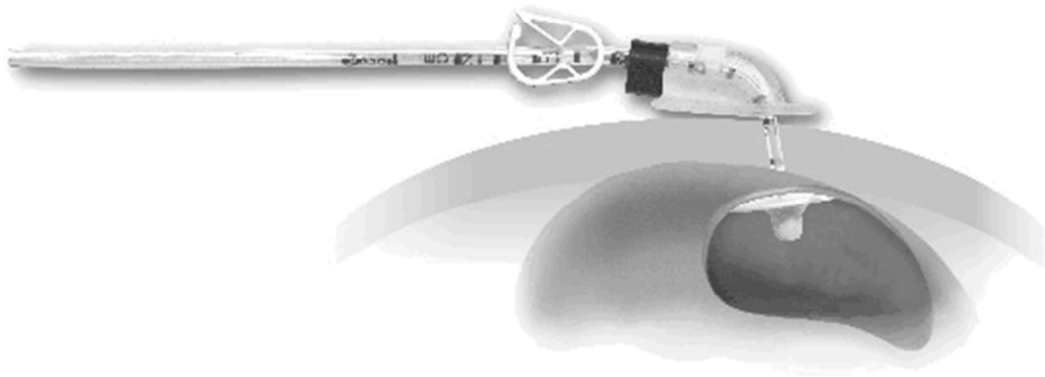
De voor en nadelen ten opzichte van een neusmaagsonde zijn:

De voordelen	De nadelen
<ul style="list-style-type: none">- Minder last van irritatie van de neus en keelholte- Minder kans op teruglopen van de sondevoeding in de mondkeelholte. De sonde is onder de kleding niet zichtbaar en valt daardoor nauwelijks op.- Minder vaak verwisselen of veranderen van de sonde.	<ul style="list-style-type: none">- Het plaatsen van deze sonde is een kleine ingreep en gebeurt met behulp van een endoscoop (een soepele buigzame kijkslang die via uw mond en slokdarm naar de maag wordt geleid).

4 Hoe wordt de PEG-sonde geplaatst

Door uw mond en slokdarm wordt een scoop in de maag gebracht. Met behulp van deze scoop bepaalt de arts de plaats van de PEG-sonde. Op deze plaats wordt een sneetje door de buikwand gemaakt. Door deze opening plaatst de arts de sonde in de maag.

Het plaatsen van een PEG-sonde gebeurt met een "roesje".

Figuur 1

Bron: Nutricia Advanced Medical Nutrition

5 Voorbereiding

Wanneer u bloedverdunnende middelen (antistollingsmedicatie) gebruikt moet de dosering meestal worden aangepast. Dit komt aan de orde tijdens gesprek met de arts, voorafgaand aan deze plaatsing

Voor patiënten met diabetes mellitus (suikerziekte) geldt:

Wanneer u tabletten gebruikt voor de diabetes:

Tabletten niet innemen op de dag van de behandeling.

Wanneer u insuline spuit:

Overleg met uw behandelend specialist over de benodigde hoeveelheid.

Op de dag van de behandeling zult u in het algemeen de helft van de normale hoeveelheid kortwerkende insuline dienen te spuiten.

De langwerkende (oa. Lantus, Lavemir, Insulatard) insuline kunt u continueren.

6 Wat gebeurt er op de dag van de PEG plaatsing

Nadat u zich bij de balie van het Behandel- en Endoscopiecentrum (route 42) heeft gemeld wordt u door de verpleegkundige meegenomen naar de zaal. Hier worden uw gegevens gecontroleerd, krijgt u een korte uitleg over de komende behandeling en krijgt u een infuusnaald in de arm.

Hierop wordt een infuus aangesloten waardoor u voorafgaand aan de behandeling een antibioticum krijgt toegediend.

Vóór u naar de scopiekamer wordt gebracht dienen losse gebitsdelen verwijderd te worden. Wanneer u een bril draagt kunt u deze bij uw kleding achterlaten.

Wanneer u bent opgenomen vinden deze handelingen op de zaal/kamer plaats en wordt u op de afgesproken tijd naar het behandel- en endoscopiecentrum gebracht.

Tijdens de behandeling wordt u voortdurend bewaakt. Hiervoor krijgt u een "knijper" op de vinger, voor controle van het zuurstofgehalte in het bloed. Door middel van de bloeddrukband wordt de bloeddruk gemeten en er worden 3 plakkers op uw buik en borst geplakt voor de controle van het hart. Vervolgens wordt u met het bed naar de endoscopiekamer gereden.

U blijft tijdens het onderzoek op dit bed liggen.

In de endoscopiekamer wordt het slaapmiddel en pijnstilling toegediend. Tevoren krijgt u een slangetje in de neus waardoor zuurstof wordt toegediend.

Na het plaatsen van de PEG-sonde wordt u naar de uitslaapkamer van het behandel-endoscopiecentrum gebracht. Hier wordt u nog een uur lang bewaakt. Als u wakker genoeg bent mag u weer naar huis. Wanneer u bent opgenomen op een verpleegafdeling wordt u door de verpleegkundige van de afdeling weer naar uw eigen kamer gebracht.

Uw begeleider kan tussentijds naar huis gaan of gebruik maken van de wachtruimte.

Houd er rekening mee dat de totale tijd van de opname ongeveer 3 uur is.

Wij adviseren de begeleider om tijdens deze opname telefonisch bereikbaar te zijn.

7 Verzorging

Een goede verzorging van de PEG-sonde en de huid rond de PEG-sonde kan veel problemen voorkomen. Het is verstandig om ook de folder "sondevoeding via een voedingsstoma (PEG)" van de Maag-Lever-Darm stichting te lezen. In deze folder vindt u nog meer informatie over sondevoeding en de PEG-sonde. U kunt de folder aanvragen bij de Maag-Lever-Darm stichting.

De eerste week na het plaatsen PEG-sonde

De dag van en de dag na de plaatsing controleert de verpleegkundige op de afdeling het wondje van de insteekplaats. Als u de PEG-sonde nog maar pas heeft, kan het gebied rond de insteekplaats gevoelig zijn. Het buitenste schijfje van het fixeerplaatje staat strak tegen de buikhuid aan. Dit blijft de eerste week zo, totdat maag en buikwand aan elkaar vergroeid zijn.

Verzorging in de eerste week

De verpleegkundige van de thuiszorg of van de instelling waar u verblijft helpt u met de verzorging van de PEG-sonde.

- Spuit de PEG-sonde elke keer voor en na het geven van voeding en/of medicijnen door met 30 en 40 ml kraanwater.
- Wanneer u de sonde niet gebruikt, spuit deze dan elke dag 3 tot 4 keer door met 30 tot 40 ml kraanwater. Hiermee voorkomt u verstopping van de PEG-sonde.
- Maak de huid rond de insteekplaats en het fixatieplaatje 2 keer per dag schoon met chloorhexidine 0,5% in alcohol 70%.
- Beweeg de PEG-sonde verder zo weinig mogelijk. De PEG-sonde mag nog niet gedraaid en gedompeld worden.
- U mag de eerste week niet in bad. Eerst moet het wondje van de insteekopening genezen.

Verzorging na de eerste week

De verpleegkundige van de thuiszorg of van de instelling waar u verblijft helpt u met de verzorging van de PEG-sonde.

Doorspuiten

Spuit de PEG-sonde elke keer voor en na het geven van voeding en/of medicijnen door met 30 tot 40 ml kraanwater. Zo voorkomt u dat de sonde verstopt raakt.

Wanneer u de sonde niet gebruikt spuit deze dan elke dag 3 tot 4 keer door met 30 tot 40 ml kraanwater.

Schoonmaken

Maak elke dag de huid rond de insteekopening en de PEG-sonde schoon met water en zeep of doucheschuim. Dit kan bijvoorbeeld onder de douche of in bad. Droog de huid goed. Gebruik geen föhn om de huid te drogen. Zo nodig doet u een splitgaas tussen de fixatieplaatje en de buikhuid. Als er geen vocht uit de insteekopening lekt is een splitgaas niet nodig.

Ronddraaien

Draai 1x per dag de PEG-sonde een keer helemaal rond in de insteekopening. Zo voorkomt u dat de PEG-sonde vastgroeit in de maagwand.

Dompelen

Schuif 2 keer per week het fixatieplaatje op de PEG-sonde van de buikhuid af en beweeg de sonde naar binnen en naar buiten, het zogenaamde “dompelen” de PEG-sonde is afgesloten door de voedingsklem.

Overige

Gaat u zwemmen, dek dan het gebied van de PEG-sonde af met watervaste wondfolie, bijvoorbeeld Tegaderm.

8 Veel gestelde vragen

Kan de PEG-sonde er uit vallen?

Een PEG-sonde kan er niet gemakkelijk uitvallen. De PEG-sonde heeft een plaatje aan de binnenkant van de maag, (zie figuur 1) waardoor deze stevig op zijn plek blijft. Alleen als er hard aan getrokken wordt kan deze er uit vallen. Is de PEG-sonde er toch uitgevallen, dan moet er zo snel mogelijk een nieuwe PEG-sonde worden ingebracht. Is dat niet mogelijk dan moet er zo snel mogelijk een katheter met een ballon tijdelijk ingebracht worden. Handel snel, de insteekopening sluit al na 1 tot 2 uur.

U kunt hiervoor bellen met:

- De verpleegkundige van de thuiszorgorganisatie
-

- De (verpleeg) huisarts waar u verblijft:
-

Deze neemt contact op met:

- Polikliniek MDL Tjongerschans 0513 685454 of:
- Behandel- en Endoscopiecentrum 0513-685435.
- Afdeling Spoedeisende hulp ('s avonds en in het weekend) 0513 685685.

De insteekopening is rood en pijnlijk

Wanneer de huid rond de insteekopening rood en pijnlijk is, kan dit een begin van een ontsteking zijn. Zorg ervoor dat de huid schoon en droog blijft. Zo nodig doet u heel dun wat zinkzalf rond de insteekopening. Zijn de klachten na een paar dagen niet verdwenen? Neem contact op met de verpleegkundige van de thuiszorg organisatie of de (verpleeg) huisarts.

De sonde is verstopt

Is de sonde verstopt probeer dan met handwarm water de sonde door te spoelen, niet krachtig inspuiten maar langzaam met niet teveel druk. Niet met Spa rood! Ook kunt u met een 10cc spuitje met lucht de sonde proberen door te spuiten. Lukt dit niet, neem dan contact op met het behandel- en endoscopiecentrum.

De PEG-sonde lekt

Lekkage kan ontstaan doordat de PEG-sonde zelf lek is. Deze moet dan verwisseld worden. Ook kan er vocht uit de maag langs de insteekplaats lekken. De insteekopening is dan te ruim. De PEG-sonde kan strakker worden gezet, helpt dit niet dan kan een nieuwe PEG-sonde nodig zijn.

De PEG-sonde kan niet gedraaid en gedompeld worden

Wanneer de PEG-sonde niet meer gedraaid en gedompeld kan worden betekent dit dat de sonde gaat vastzitten in het kanaal van de insteekopening. Dan is het nodig om de PEG-sonde te wisselen. Neem contact op met de verpleegkundige van de thuiszorginstelling of de (verpleeg-)huisarts.

Wanneer een nieuwe PEG-sonde?

De eerste geplaatste PEG-sonde kan bij goede verzorging ongeveer 2 tot 3 jaar blijven zitten. Hierna kan de PEG-sonde worden verwisseld voor een nieuwe PEG-sonde.

9 Tot slot

Het is belangrijk dat u de juiste en duidelijke informatie krijgt. Met deze informatie beslist u, samen met uw arts, of u de behandeling laat doen. Heeft u na het gesprek met uw arts en na het lezen van deze folder nog vragen? Stel deze dan gerust. Schrijf uw vragen van tevoren op, zodat u niets vergeet.

10 Ruimte voor vragen

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

